

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 654-01-89
Дата 12 / 04 2016 г.

до
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

16⁵⁶
Цецу

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане с мотиви към него.

Моля законопроектът да бъде представен за разглеждане и приемане съгласно установения ред.

Вносители:

Петър Стоянов
доктор юрискан

Петър Ив. Петров

Енчо Атанасов

Роман Симеонов

Корчан Исмаилов

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОРПОРАТИВНОТО ПОДОХДНО ОБЛАГАНЕ

(Обн. ДВ. бр.105 от 2006г.; изм. бр.52, бр.108 и бр.110 от 2007г.; изм. бр.69 и бр.106 от 2008г.; изм. бр.32, бр.35, бр.95 от 2009г.; изм. бр.94 от 2010г.; изм. бр.19, бр.31, бр.35, бр.51, бр.77 и бр.99 от 2011г.; изм. и доп. бр.40, бр.94 от 2012г.; доп. бр.15, бр.16, изм. и доп. бр.23, бр.68, доп. бр.91, изм. и доп. бр.100, бр.109 от 2013г.; изм. и доп. бр.1, бр.105, доп. бр.107 от 2014г.; изм. бр.12 , изм. и доп. бр.22, изм. бр.35, бр.79, изм. и доп. бр.95 от 2015 г., доп. бр. 32 от 2016 г.)

§ 1. В чл.10, ал. 6 се правят следните изменения:

1. В изречение първо думите „и 3“ се заличават.

2. Изречение второ се изменя така: „Разходите, свързани с експлоатация на превозни средства, които се използват както за дейността, така и за лично потребление, се признават за данъчни цели и когато не е издаден пътен лист или друг разходооправдателен документ, когато при определяне на данъчната основа за облагане с данък върху разходите по чл. 204, т. 4 е приложена разпоредбата на чл. 215а, ал. 2, т. 2.“

§ 2. В чл. 92 се създава ал. 7:

„(7) Чуждестранно юридическо лице, извършващо дейност в страната чрез място на стопанска дейност, посочва в годишната данъчна декларация идентификационни данни за собствениците, акционерите или съдружниците в чуждестранното юридическо лице и за размера на тяхното участие, когато размерът на това участие е над 10 на сто.“

§ 3. В чл. 204:

1. Точка 3 се отменя.

2. Създава се т. 4:

„4. разходите в натура, свързани със собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал, предоставени за лично потребление на работници, служители и лица, наети по договор за управление и контрол (наети лица), както и на лица, упражняващи личен труд по смисъла на § 1, т. 26, буква „и“ от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.“.

§ 4. В чл. 207:

1. В ал. 1 думите „и 3“ са заличават;

2. Създава се ал. 3:

„(3) Данъчно задължени лица за данъка по чл. 204, т. 4 са всички работодатели или възложители по договори за управление и контрол или по правоотношения за полагане на личен труд по смисъла на § 1, т. 26, буква „и“ от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.“

§ 5. В глава двадесет и девета „Данъчна основа“:

1. Чл. 215 се отменя.

2. Създава се чл. 215а:

„Данъчна основа за данъка върху разходите в натура, свързани с предоставянето за използване на активи и/или персонал за лично потребление

Чл. 215а. (1) Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, т. 4 е сумата на разходите в натура, свързани с използването на собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал, предоставени за лично потребление за календарната година.

(2) Когато превозни средства се използват както за дейността, така и за лично потребление, при определяне на данъчната основа по ал. 1 разходите се отнасят към личното потребление като общият размер на всички разходи, свързани с използването на превозните средства се умножи:

1. по съотношението:

а) между изминатите за лично потребление километри и общите изминати километри от съответното превозно средство, или

б) между часове/дни на използване на превозното средство за лично потребление и общия брой часове/дни, през които превозното средство е било на разположение на данъчно задълженото лице по начин, който му позволява то да го използва; или

2. по 50 на сто.

(3) Когато недвижимо имущество се използва както за дейността, така и за лично потребление и разходите не могат да бъдат разпределени чрез измерване, при определяне на данъчната основа по ал. 1, разходите се отнасят към личното потребление като общият размер на всички разходи, свързани с използването на недвижимото имущество се умножи по съотношението:

а) между площта, използвана за лично потребление и общата площ, и/или

б) между часове/дни, през които недвижимото имущество се използва за лично потребление и общия брой часове/дни, през които недвижимото имущество е било на разположение на данъчно задълженото лице по начин, който му позволява то да го използва.

(4) Когато активи, извън посочените по ал. 2 и 3, се използват както за дейността, така и за лично потребление, данъчната основа по ал. 1 е 20 на сто от общия размер на всички разходи, свързани с използването на съответния актив, освен ако данъчно задълженото лице не обоснове документално друг размер на основа.“

§ 6. В чл. 217 се създава ал. 3:

„(3) Данъчно задължените лица декларират избора си по чл. 24, ал. 3 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица за текущата година в годишната данъчна декларация, подавана за предходната година.“

§ 7. В чл. 239 се създава ал. 3:

„(3) Когато организаторът на хазартната игра е чуждестранно юридическо лице, извършващо дейност в страната чрез място на стопанска дейност, в първата декларация по ал. 1 за съответната година се посочват идентификационни данни за собствениците, акционерите или съдружниците в чуждестранното юридическо лице и за размера на тяхното участие, когато размерът на това участие е над 10 на сто.“

§ 8. В чл. 246 се създава ал. 3:

„(3) Когато данъчно задълженото лице е чуждестранно юридическо лице, извършващо дейност в страната чрез място на стопанска дейност, в първата декларация по ал. 1 за съответната година се посочват идентификационни данни за собствениците, акционерите или съдружниците в чуждестранното юридическо лице и за размера на тяхното участие, когато размерът на това участие е над 10 на сто.“

§ 9. В чл. 259 се създава ал. 4:

„(4) Когато данъчно задълженото лице е чуждестранно юридическо лице, извършващо дейност в страната чрез място на стопанска дейност, в декларацията по ал. 2 се посочват идентификационни данни за собствениците, акционерите или съдружниците в чуждестранното юридическо лице и за размера на тяхното участие, когато размерът на това участие е над 10 на сто.“

§ 10. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 83:

„83. „Разходи в натура“ за целите на чл. 204, т. 4 са счетоводните разходи, които не попадат в чл. 204, т. 1-2 и са свързани с използването на собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал и за лично потребление. Когато активите са данъчни амортизируеми активи, вместо счетоводните разходи за амортизации се вземат предвид данъчните амортизации. Не са разходи в натура за целите на чл. 204, т. 4 разходите, извършени в полза на физически лица, които представляват придобит доход по смисъла на чл. 11, ал. 3 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Не са разходи в натура и разходите, свързани с използването на собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал, когато за използването им се дължи възнаграждение.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 11. Данъчно задължено лице, което до датата на обнародване на този закон е прилагало реда за облагане на разходите в натура като непарични доходи на физическите лица по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, може да избере, като декларира с годишната си данъчна декларация, подавана за 2016 г.:

1. да продължи да прилага този ред до края на 2016 г., или
2. да приложи чл. 204, т. 4 до края на 2016 г.

§ 12. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51 и 99 от 2011 г., бр. 40, 81 и 94 от 2012 г., бр. 23, 66, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 53, 98, 105 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 22, 61, 79 и 95 от 2015 г.) в чл. 24 се създава нови ал. 3 и 4:

„(3) Работодателите могат да изберат да облагат с данък върху разходите по чл. 204, т. 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане доходите в натура, представляващи разходи в натура по смисъла на § 1, т. 83 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане при условията на същия закон. Правото на избор се упражнява по реда на чл. 217, ал. 3 от Закона за корпоративното подоходно облагане и не може да се прилага за отделни физически лица.

(4) Доходите в натура, обложени по реда на чл. 204, т. 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане, не се включват в облагаемия доход по ал. 1.“

§ 13. Законът влиза в сила от 1 януари 2016 г., с изключение на § 11, т. 2, който влиза в сила от 1-во число на месеца, следващ датата на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Ченгъз Султанов
Бисер Гюргев

Петър И. Петров

Елин Радев

М О Т И В И
**към Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно
облагане**

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) е изгответ с цел облекчаване на механизма на облагане на личното ползване под формата на разходи в натура, свързани със собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал, предоставени за лично потребление, от гледна точка на ЗКПО и Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ). Това се постига чрез предоставяне на право на избор на работодателите, вместо с данък по реда на ЗДДФЛ, да изберат да облагат с данък върху разходите доходите в натура, представляващи разходи в натура, свързани със собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал, предоставени за лично потребление на работници, служители и лица, наети по договор за управление и контрол (наети лица), както на лица, упражняващи личен труд по смисъла на § 1, т. 26, буква „и“ от ДР на ЗДДФЛ. Изборът не обхваща други категории физически лица, тъй като в тези случаи би се стигнало до съществена промяна в режима на данъчното им облагане, а целта на законопроекта не е да се промени реда за данъчно облагане на съответните категории данъчно физически лица, а да се облекчи администрирането.

Под „разходи в натура“, спрямо които е приложима възможността за упражняване на избор за облагане, се разбират само онези разходи, които се извършват със собствен за данъчно задълженото лице персонал или са свързани с употребата на собствени, наети или предоставени за ползване активи. В тази категория не се включват заплатените и/или начислените от данъчно задълженото лице разходи за стоки и услуги, които са предоставени в полза на съответните физически лица от трети лица.

В общия случай разходите, свързани с използване на активи или персонал на данъчно задължено по ЗКПО лице за лично потребление от наети лица и от лица, упражняващи личен труд, носят белезите на възнаграждение за положен от тези лица труд. Квалифицирането на подобен род разходи като възнаграждение е предпоставка за признаването им за данъчни цели по реда на ЗКПО, но води след себе си определяне на данък върху доходите на физическите лица и на задължителни осигурителни вноски, тъй като физическото лице, ползвашо за лични цели тези активи и/или персонал, на практика придобива допълнителен доход (доход в натура). Именно определянето на данъчната основа за целите на облагане с данък върху доходите на физическите лица и базата за начисляване на задължителните осигурителни вноски предполага влагане на значителни усилия, свързани с администрирането на тези задължения както от страна на данъчно задължените лица, така и на органите по приходите, които следва да контролират спазването на данъчното и осигурителното законодателство. Така например при определяне на данъчната основа за облагане с данък върху доходите на физическите лица в някои от случаите, освен че трябва да се изчисли точният размер на разхода, представляващ доход на физическото лице, следва да бъде установена и пазарната цена на дохода в натура. Това е трудоемък и сложен процес, което от своя страна е предпоставка за спорно правоприлагане.

Поради тези причини с цел намаляване на административната тежест, както и поради необходимостта от намиране на улеснен за прилагане режим, се предлага въвеждане на право на избор за облагане с данък върху разходите на разходите в натура, свързани със собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал, предоставени за лично потребление на наети лица и лица, упражняващи личен труд. При упражнено от работодателя право на избор получените от физическите лица непарични доходи под формата на разходи, свързани с използване на активи и/или персонал на дружеството за

лични цели, няма да се облагат с данък по ЗДДФЛ, като в тази връзка са предложените промени в ЗДДФЛ. Едновременно с това се предлага тези доходи да не са обект на задължително обществено и здравно осигуряване, като след обнародването на закона ще бъдат направени необходимите промени в съответните подзаконови нормативни актове.

Предложеният режим на облагане предвижда данъчно задължени лица да бъдат всички работодатели или възложители по договори за управление и контрол, както и юридическите лица, чиито съдружници и акционери упражняват личен труд, когато техните доходи са приравнени на доходи от трудови правоотношения за целите на данъчното облагане.

Предлага се данъчната основа за определяне на данъка върху разходите да бъде сумата на разходите, свързани с използването на собствени или наети активи и/или персонал за лично потребление за календарната година.

По отношение на предоставяните за лично потребление активи в проектозакона е предвидена регулация, която разграничава начина на определяне на данъчната основа, като активите са групирани в следните три категории:

1. превозни средства;
2. недвижимо имущество;
3. активи, различни от посочените в първите две категории.

Целта на групирането е да се създаде подходящ механизъм за определяне на данъчната основа, който да е едновременно лесен за прилагане и да отразява спецификата на активите. Поради тази причина, в случаите, в които разпределението на разходите между дейността и личното потребление не се извършва чрез измерване на същите, е възприет подход за използване на съотношение, което за превозните средства се базира на изминати километри или време на използване, или на фиксиран процент, а за недвижимото имущество – на площ или на време на използване. Това съотношение се прилага към общия размер на разходите и по този начин се определя данъчната основа за облагане с данък върху разходите. За третата категория, която включва разнообразни видове активи, и в случаите, когато не може да бъде документално обоснован друг размер на основа, е предвидено данъчната основа да бъде 20 на сто от общия размер на разходите за съответния актив, освен ако данъчно задълженото лице не обоснове документално друг размер на основа.

Чрез предложеното облагане с данък върху разходите се премества тежестта на облагане и осигурителната тежест от наетите физически лица към данъчно задължените юридически лица. Ставката за данъка върху разходите в натура, свързани със собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал, предоставени за лично потребление, се предвижда да бъде 10 на сто. Данъкът е окончателен и подлежи на деклариране и внасяне веднъж годишно – в срок до 31 март на следващата календарна година.

В законопроекта се предвижда отмяна на данъка върху разходите, свързани с експлоатация на превозни средства, когато с тях се осъществява управленска дейност. Предложената промяна отново цели опростяване на механизма на облагане с данък върху разходите, както и отчита икономическите реалности, доколкото от една страна управленската дейност безспорно е присъща и необходима за всяка компания, а в настоящите динамични бизнес условия тя не може да бъде осъществявана без използването на превозни средства.

Спецификите на разходите, свързани с използването на превозни средства както за дейността, така и за лично потребление, са съобразени чрез предложената промяна на изискванията за документална обоснованост на разходите, свързани с експлоатация на превозните средства. Промяната е с цел облекчаване на администрирането, изхождайки от презумпцията, че в общия случай подобни мерки насърчават данъкоплатците да спазват данъчните си задължения.

В преходните и заключителни разпоредби на проектозакона е предложена промяна в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, съгласно която се регламентира

описаното по-горе право на избор за облагане с данък върху разходите по реда на ЗКПО на доходите в натура, представляващи разходи в натура по смисъла на предложената в ЗКПО нова дефиниция.

Във връзка с членството на Република България в Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели към ОИСР през месец декември 2015 г. стартира процедура за преглед и оценка, в рамките на която детайлно да се анализират българското законодателство и административните процедури и практики в контекста на международните стандарти за прозрачност и обмен на информация. Един от идентифицираните от оценяващия екип от Глобалния форум проблеми при прегледа на съществуващата правна и регуляторна рамка е свързан с това, че в повечето случаи приходната администрация не разполага с информация за собствениците на чуждестранни дружества/неперсонифицирани образувания, които осъществяват дейност чрез място на стопанска дейност в страната. Несъбирането на такава информация е посочено като един от проблемите пред прозрачността и обмена на информация в предстоящия доклад за страната. Най-вероятно това ще окаже негативно влияние върху оценката (рейтингът), която (който) ще получи нашата страна, и може да бъде използвано като аргумент от някои от страните-представители в Групата по преглед и оценка (Peer Review Group) за искане за допълнително понижаване на тази оценка. Горното неминуемо означава, че България ще получи и препоръка в предстоящия доклад относно собствениците на чуждестранни дружества/неперсонифицирани образувания, като проблемът ще трябва да бъде решен в по-бърз порядък. В случай, че България вземе решение за предприемане на съответните законодателни промени с цел елиминиране на проблема преди крайната дата за предоставяне на такава информация през месец август, бихме могли да информираме за това оценяващия екип от Глобалния форум своевременно. Последното вероятно би имало позитивен ефект при разглеждането на доклада на България през месец септември.

В други държави, членки на Глобалния форум, въпросът е решен, като е предвидено, че лицата декларират в данъчната си декларация за собствеността на дружествата/неперсонифицирани образувания. Посочването на данни за собствениците на чуждестранните лица в годишната данъчна декларация по Закона за корпоративното подоходно облагане има предимството, че приходната администрация разполага с информацията, без да е необходимо да търси съдействие от други институции или регистри, информацията се актуализира ежегодно и контролът върху изпълнението на задължението за деклариране е по-ефективен.

ВНОСИТЕЛИ:

Мендо Сачева
Директор

Петър И. Петров

Елин Радев
Финен министър
Кабинет на...
Година 2015